

ת"פ 18557/10/21 - מדינת ישראל נגד רעד נעים

בית המשפט המחוזי בחיפה

17 יולי 2022

ת"פ 18557-10-21 מדינת ישראל נ' נעים (עציר)

לפני: כבוד השופט אינאס סלאמה

המאשימה: מדינת ישראל

ע"י פרקליטות מחוז חיפה

נגד

הנאשם:

רעד נעים (עציר)

ע"י ב"כ עוה"ד חנא בולוס

החלטה

1. לפניי בקשתו של הנאשם דלעיל לזכותו בשלב זה של הדיון ולפטור אותו מלהשיב לאשמה, טענה אותה העלה עם תום פרשת התביעה.

כתב האישום בתמצית

2. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות נשק (החזקה, הובלה ונשיאה), ירי מנשק חם ואיומים. נטען, כי בתאריך 16.9.2021, עובר לשעה 19:00, בכפר מגוריו אבו סנאן, נסע הנאשם ברכבו, כשהוא נושא ומוביל את הנשק (תת מקלע מאולתר) יחד עם מחסנית וכדורים. הוא הגיע לבית מכרו ג'יהאד סואעד (להלן: "ג'יהאד"), אסף אותו אל רכבו, כאשר ג'יהאד נוהג והנאשם יושב במושב הנוסע כשהנשק ברשותו. במהלך הנסיעה פגשו הנאשם וג'יהאד את א', מי שבינו ובין הנאשם קיים סכסוך, ולאחר דין ודברים יצא הנאשם מהרכב כשהוא מחזיק בידו את הנשק הטעון במחסנית וכדורים, איים על א' כשהוא מכוון לעברו את הנשק ובהמשך כיוון את הנשק כלפי מעלה וירה לפחות 2 כדורים.

לציון, כי הנשק לא נתפס אך נתפסו תרמילים כפי שיפורט להלן.

טענת ההגנה שאין להשיב לאשמה

3. בתום פרשת התביעה, טען הסנגור המלומד כי אין לחייב את הנאשם להשיב לאשמה, שכן עסקינן בתיק עם ראיות נסיבתיות, וכאשר "המשטרה אינה יכולה לקשר את התרמילים לחפץ, אינה יכולה לקבוע כי מקור התרמילים בחפץ שנצפה בסרטון, ואינה יכולה לקבוע עיתוי פליטת תרמילים אלה בזירה".

עוד נטען, כי לצורך קביעה שמדובר בנשק "צריך לתפוס את הכלי ולבחון אם הוא מסוגל לירות כדור שבכוחו להמית, הכלי לא נתפס ולכן לא נבדק במעבדה ולפחות לא הייתה תעודה של קצין בדרגת מפקח כי הכלי הינו נשק כדרישת סעיף קטן (ה)". נטען, כי קצין המשטרה שזומן על מנת להעיד על הכלי, כתב חוות דעת על בסיס צפייה בסרטון, אלא שלא הוכח באיזה סרטון מדובר, שכן העד אינו יכול לקבוע שחוות הדעת מתייחסת לסרטון שהוצג לו בעת הדיון בבית המשפט, זאת אף שטען כי זכור לו שצפה בסרטון זה בעבר.

4. הסנגור המשיך וטען, כי לא ניתן לבסס הוכחה על עדותו של רמזי נעים (להלן: "רמזי"), מי שנטען כי תפס את התרמילים ומסר אותם לשוטרים, זאת מאחר ורמזי אינו מתועד בזירה בזמן הרלוונטי, ובשים לב לעדות הקצין לעניין כיוון פליטת התרמילים של נשק מסוג "קרלו". לפי ב"כ הנאשם, המסקנה המתבקשת היא כי התרמילים שסופקו לשוטרי הסיוור, מקורם לא מהכלי שנצפה במצלמות האבטחה.

עוד נטען, כי ג'יהאד העיד כי לא ראה כלי נשק וכי הנאשם מסר לו כי מדובר בצעצוע (כלי מוציא קול) וכי במקום הייתה חתונה. משכך, סבור הנאשם "כי אפילו ראיות נסיבתיות לא הוכחו ולו לכאורה".

תגובת המאשימה

5. המאשימה ביקשה לדחות את הטענה ולהימנע מזיכוי הנאשם. היא הדגישה, כי זיכוי הנאשם בתום פרשת התביעה אפשרי רק אם האשמה לא הוכחה "אף לכאורה". בענייננו, "הונחו בפני בית המשפט", כך לפי המאשימה, "ראיות לעובדות כתב האישום, מעל ומעבר לרף ההוכחה הנ"ל".

בין היתר, הפנתה המאשימה לסרטון מצלמות אבטחה המתעד את האירוע; לגרסתו של ג'יהאד אשר הודה והורשע בגין מעורבותו בתיק זה, "על יסוד כתב אישום המתוקן המהווה 'תמונת ראי' לכתב האישום דכאן"; לגרסתו של רמזי, אחיו של המתלונן, אשר בהודעתו מיום 16.9.2021 העיד כי ראה את האירוע וראה את הנאשם כשהוא מחזיק בנשק ויורה ממנו; לחוות הדעת של מעבדת הנשק, לפיה שני התרמילים נורו מנשק אחד ויתכן כי מדובר בתת-מקלע מאולתר; ולהודיית הנאשם בחקירתו מיום 23.9.2021.

6. לפי המאשימה, גם כאשר הנשק לא נמצא ולא נבדק, ניתן להיעזר בהוכחות נסיבתיות ובהנחות הנובעות מהשכל הישר להסקת קיומו. צבר הראיות שהונחו לפני בית המשפט, ביניהן חוות דעתם של מאיר נידם ושרון כהן, יחד עם הרשף, התרמילים בזירה, קולות הירי והודיית הנאשם, יש בהן כדי להקים תשתית לכאורית לחובת הנאשם. טענת ההגנה במסגרת הבקשה מתעלמת מעתירת המאשימה להעדיף את עדותו של רמזי במשטרה ומתעלמת מהודיית הנאשם עצמו. בכגון דא, "ההגנה לא הניחה תשתית לפסילת הודאה זו או להפחתת משקלה, במהלך שמיעת הראיות".

לפי המאשימה, "אם זה נראה כמו נשק, מייצר רשף כמו נשק, משמיע קולות ירי כמו נשק, פולט תרמילים כמו נשק, ומי שהחזיק בו הודה שזה נשק - זה נשק".

דין והכרעה

7. לאחר שנתתי דעתי לטיעוני הצדדים ולאחר שעיינתי בראיות שהונחו לפניי ונתתי דעתי לעדויות ששמעתי, שוכנעתי כי דין הטענה שאין להשיב לאשמה, להידחות.

8. הטענה שאין להשיב לאשמה משמעותה, כי התביעה לא הביאה ולו ראיות לכאורה להוכחת האשמה המיוחסת לנאשם. דהיינו, כי "אין בראיות שהוגשו לבית המשפט מטעם התביעה כדי לבסס הרשעה 'אפילו יינתן בהן מלוא האמון, ויוענק להן מלוא המשקל הראייתי'. במצב כזה, אין הצדקה לדרוש מן הנאשם להתגונן; שהרי אין לו בפני 'מה' להתגונן, וראוי לזכותו" (י.קדמי, "על סדר הדין בפלילים", חלק שני, הליכים שלאחר כתב אישום א' מהדורה מעודכנת, תשס"ט-2009, עמ' 1446).

9. "הלכה למעשה, די בקיומן של ראיות 'דלות' להוכחת יסודות העבירה המיוחסת לנאשם: '...אין צורך אלא בראיות בסיסיות, אם כי דלות, להוכחת יסודותיה של העבירה... ודי במערכת ראיות ראשונית...'" (י. קדמי, שם, עמ' 1447).

בשלב זה של הדיון, בית המשפט אינו "שוקל שיקולי מהימנות ואינו מעניק משקל ראייתי. הטענה 'שאין להשיב לאשמה', נבחנת בהנחה שהראיות שבאו לחובת הנאשם - ואפילו המדובר אך 'בחלקים' או 'בשברים' של עדות או בראיות העומדות בסתירה לראיות אחרות - תזכינה במלוא האמון והמשקל הראייתי". (שם, בעמ' 1450).

בשים לב לדברים הנ"ל, "אין בית המשפט בוחן בשלב זה את שאלת 'דיון' של הראיות, לאמור - את שאלת קיומה של תוספת ראייתית לעדות יחידה..." (שם, שם).

ועוד, כאשר עסקינן בראיות נסיבתיות, "דומה שבשלב זה [אין להשיב] די בכך שיש בראיות... שהובאו כדי לסבך את הנאשם בעבירות המיוחסות לו על מנת שישב לאשמה..." (שם, עמ' 1449).

להשלמת התמונה יודגש עוד, כי בשלב זה של הדיון בית המשפט אינו אמור להתייחס לשאלות של משקל ושל מהימנות הראיות, שכן יוצא הוא מתוך הנחה שכל החומר שהובא בפניו לחובתו של הנאשם יזכה במלוא האמון והמשקל (שם, עמ' 1454). ב

10. יישום הכללים הנ"ל בענייננו, ואף מבלי להידרש בשלב זה לשאלת המהימנות וכמובן מבלי שיהיה בכך משום קביעת מסמרות, מחייב דחייה הטענה. זאת גם אם עסקינן בהוכחה נסיבתית. שכן, בראיות שהניחה המאשימה יש ולו לכאורה כדי להוות הוכחה למיוחס לנאשם, בבחינת הרמת נטל ההוכחה הראשוני המוטל על המאשימה בשלב זה, הוא נטל "חובת הראיה", דהיינו - החובה להביא ראיות

לכאורה להוכחת האשמה המיוחסת לנאשם.

11. מהסרטון שהונח לפניי (ראו גם ת/49ג'), רואים את השתלשלות האירועים תוך שאף נראה כי מהכלי אותו מחזיק הנאשם לכאורה יוצא רשף המדמה ירי. בסרטון נראה רמזי מניף תרמילים שנמצאו בזירה בסמוך לאחר ביצוע הירי הנטען. בעדותו מיום 16.9.2021 (ת/53) העיד רמזי כי ראה את הנאשם יורד מהרכב כשהוא מחזיק בנשק ויורה בו.

השוטר טריף בדו"ח הפעולה ת/56 מצוין כי רמזי העביר לו את התרמילים ואמר "הנה שני תרמילים שאספתי אותם מכביש".

12. הנאשם בהודעתו מיום 23.9.2021 (ת/6) נשאל בעמוד 12 שורה 314: "אני שואל אותך פעם נוספת ואומר לך שאתה טוען שאתה היית לבד ברכב ואתה אומר שמהרכב שלך ירד מישהו וביצע את הירי באוויר. אז זה אתה שירית באוויר?" **הנאשם עונה "כן"**. בשורה 316 הוא נשאל: "אתה מודה שזה אתה שביצעת את הירי באוויר?" **והנאשם שוב עונה בחיוב**. הנאשם אמנם טען שהנשק שייך לאחר, אך מודה כאמור בירי ובהחזקתו בנשק.

13. גם ג'יהאד מודה בחקירתו כי הנאשם ירד מהרכב וכי שמע קולות ירי ולאחריהם חזר הנאשם לרכב כשהוא אוחז בנשק (ראו למשל הודעתו מיום 2.10.2021, ת/61, עמ' 4, שורות 38-39). ג'יהאד גם הודה והורשע בעבירה של סיוע להחזקה, הובלה ונשיאה של נשק, הוא הנשק מושא ענייננו.

14. חוות הדעת של מעבדת הנשק, אף הן מהוות נדבך נוסף במערכת הנסיבות הראייתיות אשר פועלת לחובתו של הנאשם ולו לכאורה בשלב זה. ב- ת/30 מצוין כי מדובר בתרמילים אשר נורו מאותו כלי נשק, "יתכן מקלע מאולתר, או מכלי נשק אחר המטביע סימנים סוגיים דומים". מחוות דעת ת/28 ומהעדויות של השוטרים שרון כהן ומאיר נידם עולה, כי לאחר בחינת הסרטונים שהוצגו להם "נצפה נשק מסוג קרלו מאולתר". אמנם לא הוברר הקשר בין מס' המוצגים בחוות הדעת לבין הסרטונים שהוגשו כראיות בתיק, אך מאחר והעד נידם העיד כי זכור לו שראה בעבר את הסרטון שהוצג לו בבית המשפט, אין לומר כי אין באמור משום נדבך ראייתי לכאורי שמתווסף למכלול הראיות הנסיבתיות בתיק.

15. מכלול הראיות האמור, גם אם במסגרת הודעות או עדויות אחרות של אותם עדים, נמסרו גרסאות סותרות או אף הייתה התכחשות לדברים שנמסרו קודם לכן, מחייב את דחיית הטענה ואת חיובו של הנאשם להשיב לאשמה. ויודגש, כי בשלב הזה כאמור, די לו לבית המשפט להגיע למסקנה כי חלקי הראיות מבססות הוכחות לכאורה על מנת לדחות את הטענה.

סוף דבר

16. אני דוחה את טענת הנאשם שיש לזכותו מחמת שאין להשיב לאשמה.

אני קובע ישיבה לצורך שמיעת פרשת ההגנה ליום 12.9.2022 שעה 13:15.

17. המזכירות תמציא לצדדים עותק החלטה זו ותזמנם לדיון כמקובל.

ניתנה היום, י"ד תמוז תשפ"ב, 13 יולי 2022, בהעדר הצדדים.